

2017-12-04

VLL 1785-2017

2017-08-31

N2017/05430/TIF

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Västerbottens läns landsting har tagit del av förslaget till Nationell plan för transportsystemet 2018-2029. Landstinget har nedanstående synpunkter på förslaget till Nationell plan för transportsystemet.

Vägtrafiksystemet

De hastighetsöversyner och efterföljande hastighetsnedsättningar som genomförts och som planeras inom Västerbottens län innebär negativ påverkan på pendlingsmöjligheter i ett län med långa restider till följd av långa avstånd och låga hastigheter på ett stort antal vägar i länet. Att ytterligare sänka hastigheterna försämrar möjligheterna till pendling. De investeringar som planeras under planperioden innebär att förutsättningarna för pendling i länet försämras.

Västerbotten är ett glest befolkat län. Landstinget är oroad över effekterna för pendling och viktiga samhällsfunktioner utifrån skrivningen i transportplanen på sidan 11 om att "Det lågtrafikerade vägnätet kommer att få en negativ tillståndsutveckling under planperioden som blir mer påtaglig under andra halvan av perioden. Det innebär att vägnätets robusthet, komfort och vägkapital påverkas negativt, men man kommer fortfarande att kunna färdas på ett trafiksäkert sätt i skyltad hastighet på hela Sveriges vägnät". Landstinget befarar att detta kommer att innebära ytterligare hastighetsnedsättningar och försämrad tillgänglighet i vägsystemet som helhet.

Bland de vägsträckor där Västerbotten har betydande pendling, men där medel inte finns avsatta under planperioden är E12, sträckan Vännäs-Umeå och då delsträckorna Brattby-Vännäs och Kulla-Norrfors. Stråket är en viktig pendlingssträcka och hastighetsnedsättning har genomförts under 2017 till följd av att vägen inte är mitträckesseparerad. Sträckan finns utpekad som större investeringar vid en utökad ram med +10 procent. På samma sätt är förbifart Skellefteå som också ligger i den utökade ramen viktig för pendlingen och funktionaliteten i Skellefteå tätort. Västerbottens läns landsting vill understryka vikten av att objekten behöver genomföras under planperioden.

Järnvägssystemet

Västerbottens läns landsting vill lyfta vikten av Tvärbanornas betydelse för att skapa god tillgänglighet i arbetsmarknadsregioner. Tvärbanan från Hällnäs via Lycksele till Storuman saknar i dag elektrifiering. Sträckan trafikeras med dieseltåg, med sämre tillförlitlighet och lägre hastigheter, vilket innebär negativ påverkan på trafiken efter stambanan. Både arbetspendling och godstransporter påverkas efter båda banorna.

Tvärbanan är en del i den östvästliga transportkorridoren i norr, från Mo i Rana i Norge till Vasa i Finland. Drygt 1 miljon ton gods fraktas i dag efter Tvärbanan via Hällnäs och sträckan och volymerna förväntas öka. På stambanan via Hällnäs fraktas cirka 9 miljoner ton gods per år. Tvärbanan är därmed en betydande bana i järnvägssystemet och en viktig transportväg i Västerbotten.

2017-12-04

Tvärbanan är även viktig för arbetspendlingen och en elektrifiering skulle innebära positiva effekter för kompetensförsörjningen i länet genom förbättrad regularitet och funktionalitet.

En samlad effektbedömning av Tvärbanan är genomförd av Trafikverket med en positiv slutsats. En elektrifiering av Tvärbanan innebär positiva miljöeffekter, såväl som effektivare och billigare trafik. Västerbottens läns landsting vill därför se Tvärbanan elektrifierad under kommande nationella planperiod.

Västerbottens läns landsting ser mycket positivt på att byggandet av Norrbotnia-banan Umeå-Skellefteå sker under planperioden, liksom byggandet av dubbelspår mellan Umeå Östra och Umeå Central. Båda dessa åtgärder är viktiga för länets utveckling och tågsystemets funktionalitet i norra Sverige. Byggandet av Norrbotnia-banan är positiv för pendling och godstransporter. Samtidigt så innebär båda objekten att de positiva effekterna av Botniabanan ytterligare kan förstärkas och viktiga steg i att förbättra kompetensförsörjningen i nordsydlig riktning mellan Umeå och Skellefteå kan tas genom förbättrade pendlingsmöjligheter.

Avslutningsvis önskar landstinget lyfta att införandet av signalsystemet ERTMS har inneburit betydande kostnader för de fyra nordligaste landstingen. De planer som finns att introducera systemet på ytterligare banor i den norra delen av Sverige kommer att fortsatt innebära betydande kostnader för landstingen. Uppdraget till Trafikverket att utreda möjligheterna att medfinansiera ombordutrustning för ERTMS som tillägg till befintliga EU-bidrag borde även avse redan genomförda investeringar under den hittillsvarande utvecklingstiden där Norrtågssystemet bör vara att betrakta som ett nationellt utvecklingsprojekt för ERTMS.

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING

Anders Sylan
Landstingsdirektör